

Sigrid á hestbaki við dótturina Sóley, sum hefur ríðið seinastu fimm árin

kroppinum. Ríðingin loysir hesar spenningar og hann hevur tað betri aftaná, sigur Turid Askam.

Rossarumpan ger undurverk

Hvat er so loynidómurin aftanfyrir, at ross kunnu hjálpa brekaðum børnum Sigrun Sivertsen greiðir soleiðis frá:

– Eitt barn, sum sitir í koyristóli fær ikki ment fleiri av vøddunum í afturpartinum. Ongin fysioterapeutur kann betri enn eitt ross mykja hesar vøddar. Vit nýta ikki sæðil, men eitt teppið, sum bar nið situr á. Rørslurnar hjá rossinum, tá tað gongur mótarbeiðir spastisitetinum, sigur Sigrun Sivertsen.

– Men vit halda ikki at tað er nóg mikið bert við ríðing. Sóley svimur eisini tveir reisir um vikuna, so hon fær eitt sindur av venjing, sigur Sigrun Sivertsen.

– Ein týðandi partur av menningini hjá einum barni hvørur, tá tað er so brekað, at tað ikki sleppur at renna, detta og so víðar í, tí tað er bundið at koyristólinum. Tí hevur ríðingin týðning fyrri barnið. At tað so tveir reisir um vikuna, kann hyggja niður á okkum, sum kunnu ganga, tað er bert ein fyrimunur.

Goodwill frá Mannastovuni

Uttan jättan frá Al-

mannastovuni hevði ríðingin fyrri brekað ikki verið møguleg og foreldrin at brekaðu børnunum eru takksom fyrri hesa jättan.

– Ríðingin er skipað fyrri børnun undir 18 ár, sum eru brekað. Í lotuni eru átta brekað børn knýtt at ríðiskúlanum. Børn koma eisini úr Eysturoynni. Her er talan um brekað børn sum bøgva heima. Men tey eru ikki so fegin um at skula ferðast allan teinin til Havnar tvær reisir um vikuna. Fåa vit jättan, so fara vit í framtíðini heldur at flyta tvey ross við trailara inn í Eysturoynna, sigur Leif Berg.

Ríðingin fyrri brekað hevur verið síðan 1990, hon er alt árið, eisini um veturin og Leif sigur, at tað hevði verið tunnligt hjá honum vetrarhálvuna, um ikki handicapríðingin var á skránni.

– Eg havi 10 ross, og tey eru dyr í rakstri. Um sumarið er stóru aktivitetur á ríðiskúlanum. Tá eru millum 40-70 fólk, sum hava meldað seg til at læra at ríða og at ansa eftir rossum. Ríðiskúlin er frá apríl til september, tá halda vit ein mánaða fri mitt um sumarið, sigur Leif Berg.

– Tey, sum ganga á ríðiskúlanum, læra ikki bert at ríða. Tey læra at reinsa hógvarnar, ambæta og at vera um rossini. Tað er rættuliga skjótt at læra at sita á hestbaki, men nakað

av venjing skal til, um ein skal duga ordiliga at ríða, sigur Leif Berg.

– Umframt skúla, so skipa vit eisini fyrri at fólk kunnu ríða langar túrar um víkuskiftini. Talan er um túrar, sum taka antin triggjar ella seks timar og vit ríða runt í Suðurstrey, eitt nú á Kirkjubøreyni, sigur Leif Berg.

Leif hevði stóran ætlanir við eini ríðihøll. Men hendan varð av ongum, tá kreppan rakti Føroyar. Men grundstykkið er klárt og byggibúgvið.

Í øllum veðri

Súsanna Martinsdóttir, hjálparfólk á ríðiskúlanum sigur, at veðrið er ongin seinkan fyrri ríðingini fyrri brekað.

– Seinasta leygardag var kavi, í dag er regn. Veðrið heldur okkum ikki aftur. Ríðingin fyrri brekað snýr seg um at børn skulu sleppa at mennast við ríðing. Tey menna konsentratiðina og balansuna. Rossið er terapeuturin, sigur Súsanna Martinsdóttir.

Emil Thomsen áttati ár

Fáir menn í okkara öld hava havt so stóran týðning fyrri føroyskt mál og føroyskar bókmentir sum Emil Thomsen, ikki sum rithøvundur ella sum vísindamaður, heldur ikki sum politikari – men sum bókautgevni.

Tá ið Emil seinast í sekstíárunum setti sær fyrri at fara undir bókautgávu og stovnaði forlagið Bókagardi, býrði hann eitt virksemt, sum eingin annar føroyskur handilsmaður hevði hættað sær til. Ikki var tað vónin um peningaligan vinning, sum kom honum at tveita seg út í hetta vadaðverk. Tað, sum eggjaði honum, var ósjálvsøkin fosturlandstokki og brennandi áhugi fyrri føroyskum máli og føroyskari mentan. Í fyrstu syftu var hugsjón Emils at endurprenta eldri føroyskar bókur, sum ikki longur vóru at fáa, og á tann máta ger a ómissandi føroyskan mentunararv livandi.

Longu í 1969 gav Emil út *Føringatíðindi*, *Bæisling*, *Ungu Føroyar* og *Hammershaimbs Færøsk Anthologi* og *Færøske Kvæder*, allar bókurnar í prýðiligum bindum – tilsamans drúgvur 2000 blaðsíður. Síðan hevur Emil, ár undan ári, við fantastiskum áráði og stálsettum vilja hildið fram við sínum slóðbrótandi arbeiði. Ikki ber til á hesum sinni at siga frá øllum teim bókum, sum eru útgivnar í Bókagardi, men nakrar fáar kunnu tá nevast, eitt nú *Vardin* 1921–1973, sum kom í 41 bindum í 1968–73, eitt roynisbragd, sum hevur gjørt tað møgulegt at granska føroyskt mentunarliv eitt langt æviskeið. So fylgdu *Føreyinga Saga* (J. H. Schrøter og C. F. Rafn 1832), *Evangelium Sancta Mattheaussa* (J. H. Ljngbye 1823), *Færøiske Kvæder om Sigur Fofnersbane og hans Æt* (H. C. Ljngbye 1822), bókur sum hava serligan týðning fyrri gransking av eldri føroyskum máli.

Seinni hevur Emil eisini fingið endurprentað nýføroyskar bókmentir, eitt nú skald- og stuttsøgur nar hjá Heðini Brú og Martini Joensen, og fleiri ikki áður útkommar bókur.

Tann brennandi trongd Emil hevur at fremja føroyskt mál hevur fingið hann at stuðla og figgia umseting og útgiving av meistaraverkum úr heimabókmentum, m.a. risaverkið *Kanama-*

sov Brøðurnir (Dostojevskij), *Pest* (Camus), *Hamlet* (Shakespeare), *Eystandunið* (á føroyskum av Hans Debes Joensen). Serliga áhugaverdar eru umsetingarnar til føroyskt av skald- og stuttsøgum hjá William Heinesen, somuleiðis av *Barbaru* og øðrum ritgerðum eftir Jørgen-Frantz Jacobsen, t.e. bókur skrivaðar á danskum av føroyingum.

Goða hjálp hevur Emil fingið frá teimum kænastu umsetarum, eitt nú Christiani Matras, Heðini Brú og Eyðuni Winther.

Hugin hjá Emil at gera Føroyar kendar í útlondum eggjaði honum at sto vna eitt tíðarrit á enskum, *Færoe Isles Review*, har serfrøðingar skrivaðu greinir um ymisk føroysk evni, m.a. fiskiskap, binding, føroyska bátn, føroyskt mál, føroyska dansin. Allar greinirnar vóru prýddar við vøktum litmyndum.

Bókur frá Bókagardi finnur tú í dag í teimum flestu húsum og skúlum um allar Føroyar. Roynd Emils at fremja føroyskt mál og føroyska mentan við bókautgeving hevur soleiðis eydnast sera væl. Eisini í útlondum hevur Emils virksemt sum bókautgevni vakt miklan ans, ikki minst av tí at hópurin av granskarum og lærdomsstovnum í ymskum londum hevur tikið við stór fingnum bókagávum frá Emil, m.a. universitetini í Oslo, Bergen, Trondheim, Reykjavík, Odense, Lund, Helsingfors; harumframt Nobelbiblioteket í Stockholm, Distriktshøgskulen í Möre og Romsdal (Volda, Noreg), Stadsbiblioteket í Jakobstad (Finland) og mong onnur søvn.

Tann stóri mentunarligi týðningur in, bókautgávuvirksemt Emils hevur havt, var grundin til at humanistiska fakultetið við Lunds universitet gjørdi Emil til doctor honoris causa (heiðursdoktor) í 1978, tann størsta heiður, eitt universitet kann vísa.

Til dagin í dag hevur Emil við ótróttandi áhaldi verið trúgvur tí hugsjón, hann fekk fyrri brátt 30 árum síðani, til gagns og gleði fyrri Føroya fólk og mangar føroyavinir í nógvum londum.

Björn Hagström
Stockholm

Heilsan til Emil tann 27. nov. 1995

Góði Emil,

Vit undirritaðu – sum bert eru nøkur fá av øllum teimum mál- og bókmentagranskarum í ymskum londum, tú hevur víst vælvið við stór fingnum bókagávum og dyggjar í hjálp – vit vilja við hesum bera tær okkara hjartaliga heilsan og stóru tøkk á áttatírárdægnum.

Oskar Bandle, Zürich
Francois-Zavier Dillmann, Paris
Jan Ragnar Hagland, Trondheim
Gösta Holm, Lund
Kai Laitinen, Helsingfors
Otmar Werner, Freiburg
Bjarte Birkeland, Bergen
Sigurd Fries, Umeå
Björn Hagström, Stockholm
Lars Huldén, Helsingfors
Leif Mæhle, Oslo

